

NOTAT Betydning af introduktion og overlevering af viden for arbejdsmiljø og jobskifte

I perioden 14. maj til 9. juni 2023 har DSR Analyse gennemført en arbejdsmiljøundersøgelse (SATH 2023) blandt 8.000 beskæftigede medlemmer af Dansk Sygeplejeråd. 42% af de inviterede deltog i undersøgelsen. Dette notat præsenterer resultater ift. sygeplejerskernes forventede tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet.

Hovedresultater

- 43% oplever i høj eller meget høj grad, at de er blevet introduceret tilstrækkeligt til nye arbejdsopgaver i deres stilling. 14% angiver i lav eller meget lav grad at være blevet introduceret tilstrækkeligt.
- 59% angiver, at de nyuddannede i høj eller meget høj grad introduceres tilstrækkeligt til arbejdsopgaverne. Denne andel er 63% i regionerne og 51% i kommunerne.
- 45% af de beskæftigede sygeplejersker angiver, at der i høj eller meget høj grad er tilstrækkelig tid til at overlevere viden til kollegaer fx ved vagtskifte. Denne andel er 37% i kommunerne og 51% i det private. For de nyuddannede er andelen 40%. Hver femte (20%) angiver at tiden til overlevering er utilstrækkelig.
- Sygeplejersker, der i lav eller meget lav grad oplever, at der er tilstrækkelig tid til at overlevere viden om arbejdsopgaver til kollegaer, angiver i højere grad:
  - o At have søgt nyt job den seneste måned
  - o At have været stressede de seneste 2 uger
  - o Udbrændthed pga. arbejdet
  - o At det er nødvendigt at arbejde meget hurtigt
  - o At have været for få på arbejde
  - o Vanskeligheder med fastholdelse og rekruttering på arbejdspladsen
  - o Ringere villighed til at anbefale andre at søge en stilling på arbejdspladsen
  - o Lavere forventning om at være på den nuværende arbejdsplads på 3 år
- Sygeplejersker ansat i sundhedsplejen, på en operationsgang, intensiv/anæstesi angiver i højere grad, at der er tilstrækkelig tid til overlevering af viden om arbejdsopgaverne til kollegaer modsat sygeplejersker på medicinske afdelinger, plejehjem og skadestuer/FAM'er.

Introduktion og overlevering af viden

43% oplever i høj eller meget høj grad, at de er blevet introduceret tilstrækkeligt til nye arbejdsopgaver i deres stilling. 14% angiver i lav eller meget lav grad. Blandt de nyuddannede, som har under 2 års anciennitet siden autorisation, er andelen, der angiver i høj eller meget høj grad, lidt højere (45%). Men samtidig er der en også en større andel, der angiver i lav eller meget lav grad. Dette fremgår af tabel 1. Fordelt på sektor angiver de privatansatte, at få bedre introduktion til nye arbejdsopgaver end de kommunale sygeplejersker. Generelt ligger de kommunale sygeplejersker lavest, hvad angår introduktion til nye arbejdsopgaver.

Tabel 1. Bliver du introduceret tilstrækkeligt til nye arbejdsopgaver i din stilling?

	Region	Kommune	Privat	Alle	Nyudd.
I meget høj grad	8%	7%	11%	8%	8%
I høj grad	37%	30%	36%	35%	37%
Delvist	42%	46%	43%	44%	40%
I lav grad	10%	13%	8%	11%	10%
I meget lav grad	3%	4%	2%	3%	6%
Antal	1660	706	176	2642	208

Anm: Beskæftigede sygeplejersker. Data er vægtet. Pga. af afrundinger summer procenterne ikke altid til 100%. Nyuddannede er defineret som sygeplejersker, der har under 2 års anciennitet siden autorisation. Kilde: SATH 2023, DSR Analyse

Tabel 2 viser i hvilken grad de nyuddannede tilstrækkeligt introduceres til arbejdet på arbejdspladsen. For alle er andelen 59%, der i høj eller meget høj grad angiver, at de nyuddannede introduceres tilstrækkeligt til

arbejdsopgaverne. Denne andel er 63% i regionerne, 51% i kommunerne og 58% i det private. For de nyuddannede uanset sektor er andelen 59%.

Tablet 2. Bliver de nyuddannede introduceret tilstrækkeligt til arbejdsopgaverne på din arbejdsplads?

	Region	Kommune	Privat	Alle	Nyudd.
I meget høj grad	16%	12%	17%	15%	18%
I høj grad	47%	39%	41%	44%	41%
Delvist	28%	37%	31%	30%	25%
I lav grad	7%	10%	6%	8%	7%
I meget lav grad	3%	2%	5%	3%	8%
Total	1630	679	155	2557	208

Anm: Beskæftigede sygeplejersker. Data er vægtet. Pga. af afrundinger summer procenterne ikke altid til 100%. Nyuddannede er defineret som sygeplejersker, der har under 2 års anciennitet siden autorisation. Kilde: SATH 2023, DSR Analyse

45% af de beskæftigede sygeplejersker angiver, at der i høj eller meget høj grad er tilstrækkelig tid til at overlevere viden til kollegaer fx ved vagtskifte. Denne andel er 37% i kommunerne og 51% i det private. For de nyuddannede er andelen 40%. Hver femte (20%) angiver, at tiden til overlevering er utilstrækkelig.

Tablet 3. Er der tilstrækkelig tid til overlevering af viden om arbejdsopgaverne til kollegaer fx ved vagtskifte

	Region	Kommune	Privat	Alle	Nyudd.
I meget høj grad	12%	12%	18%	12%	15%
I høj grad	36%	25%	33%	33%	25%
Delvist	34%	38%	34%	35%	41%
I lav grad	12%	15%	10%	12%	11%
I meget lav grad	7%	10%	5%	8%	8%
Total	1556	646	137	2421	208

Anm: Beskæftigede sygeplejersker. Data er vægtet. Pga. af afrundinger summer procenterne ikke altid til 100%. Nyuddannede er defineret som sygeplejersker, der har under 2 års anciennitet siden autorisation. Kilde: SATH 2023, DSR Analyse

Sammenhænge mellem introduktion og fastholdelse på arbejdspladsen

Det er undersøgt, om der er en sammenhæng mellem sygeplejerskernes oplevelse af at have tilstrækkelig tid til overlevering af opgaver og en række parametre relateret til fastholdelse og rekruttering. Det er vigtigt at bemærke, at disse sammenhænge ikke er kausale sammenhænge.

Sygeplejersker der angiver, at der i lav eller meget lav grad er tilstrækkelig tid til at overlevere viden om arbejdsopgaver til kollegaer, angiver i højere grad:

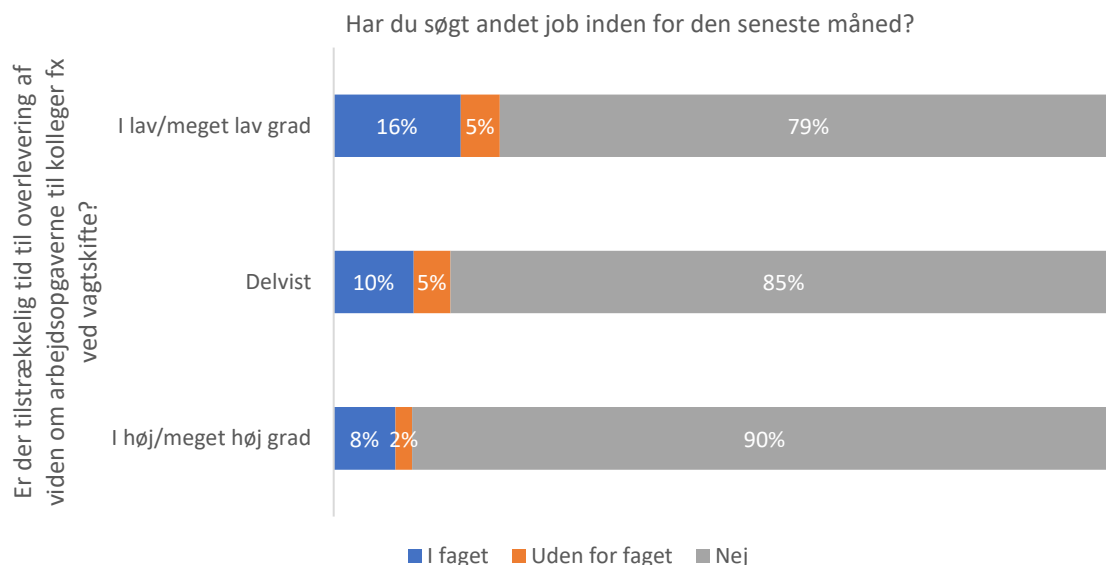
- At have søgt nyt arbejde inden for den seneste måned
- At have været stressede de seneste 2 uger
- Udbrændthed pga. arbejdet
- At det er nødvendigt at arbejde meget hurtigt
- At have været for få på arbejde
- Vanskeligheder med fastholdelse og rekruttering på arbejdspladsen

Og i lavere grad:

- At ville anbefale andre at søge en stilling på arbejdspladsen
- At regne med at være på deres nuværende arbejdsplads på 3 år

Det fremgår af figur 1, at 21% af de sygeplejersker, der i lav eller meget lav grad oplever, at der er tilstrækkelig tid til overlevering af opgaver, har søgt et andet arbejde inden for den seneste måned, mens andelen blandt dem, der i høj eller meget høj grad oplever, at der er tilstrækkelig tid, er 10%.

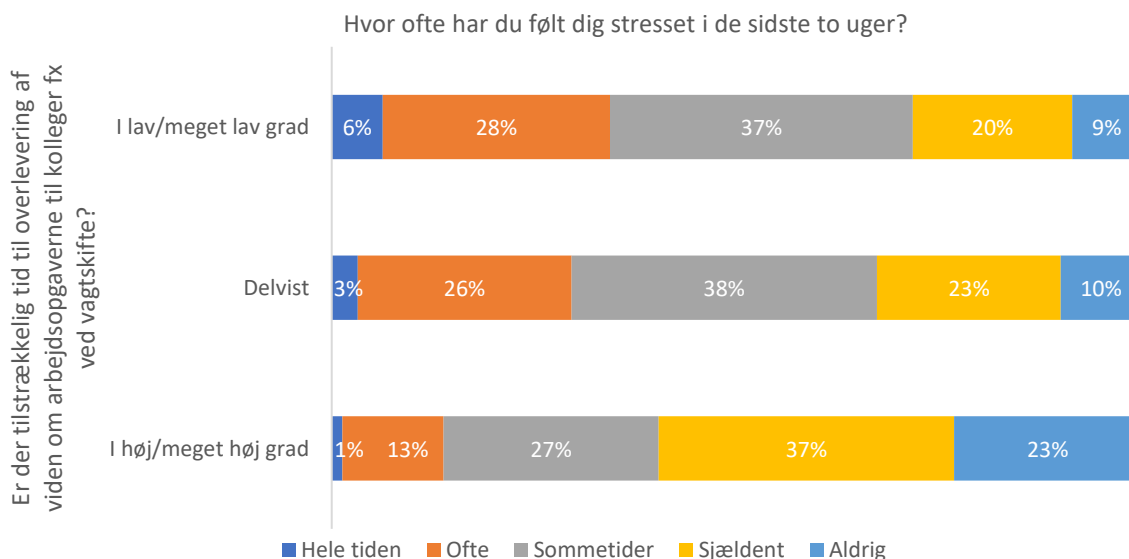
Figur 1. Overlevering og jobsøgning

Anm: Beskæftigede sygeplejersker. N=2391. Data er vægtet. Pga. af afrundinger summer procenterne ikke altid til 100%. Forskelle er statistisk signifikante. Kilde: SATH 2023, DSR Analyse

Figur 2 viser andelen af sygeplejersker, der de seneste to uger har følt sig stressede, fordelt på, om hvorvidt de oplever, at der er tilstrækkelig tid til overlevering af arbejdsopgaver til kolleger. Lige over en tredjedel (34%) af dem, der i lav eller meget lav grad oplever at have tilstrækkelig tid til overlevering af opgaver, angiver at de hele tiden eller ofte har følt sig stressede de seneste to uger. Til sammenligning gælder det 14% af dem, der i høj eller meget høj grad oplever, at der er tilstrækkelig tid til overlevering.

Figur 2. Overlevering og stress

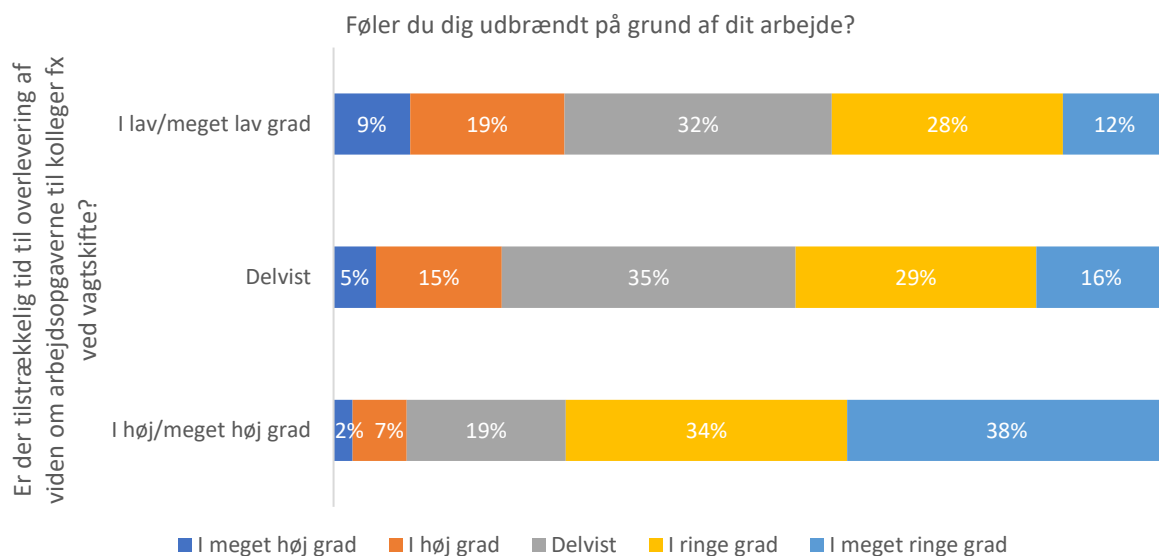

Anm: Beskæftigede sygeplejersker. N=2391. Data er vægtet. Pga. af afrundinger summer procenterne ikke altid til 100%. Forskelle er statistisk signifikante. Kilde: SATH 2023, DSR Analyse

Samtidig angiver en større andel af dem, der i lav eller meget lav grad oplever, at der er tilstrækkelig tid til overlevering, at de føler sig udrændte på grund af deres arbejde. Jf. figur 3 svarer 28% af dem, at de i høj

eller meget høj grad føler sig udrændte, mens det gælder 9% af dem, der i høj eller meget høj grad oplever, at der er tilstrækkelig tid til overlevering.

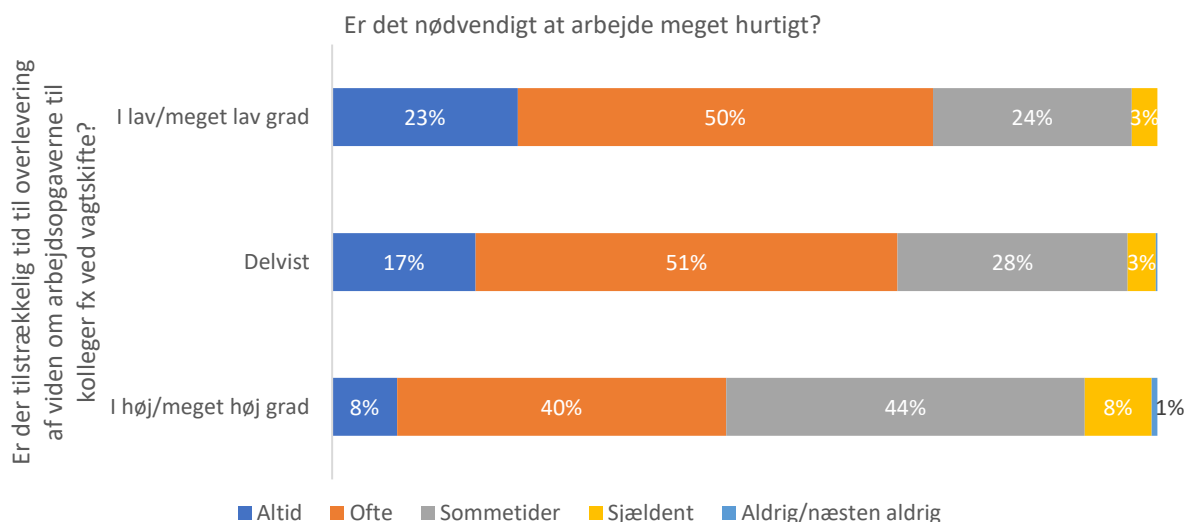
Figur 3. Overlevering og udrændthed

Anm: Beskæftigede sygeplejersker. N= 2396. Data er vægtet. Pga. af afrundinger summer procenterne ikke altid til 100%. Forskelle er statistisk signifikante. Kilde: SATH 2023, DSR Analyse

Figur 4 viser, hvor mange af sygeplejerskerne, der oplever, at det er nødvendigt at arbejde meget hurtigt, fordelt på, om der er tilstrækkelig tid til overlevering af arbejdsopgaver. Det fremgår heraf, at 73% af dem, der i lav eller meget lav grad oplever, at der er tilstrækkelig tid til overlevering, oplever at der altid eller ofte er nødvendigt at arbejde meget hurtigt. Det samme gælder under halvdelen (48%) af dem, der i høj eller meget høj grad oplever, at der er tilstrækkelig tid til overlevering.

Figur 4. Overlevering og arbejdstempo

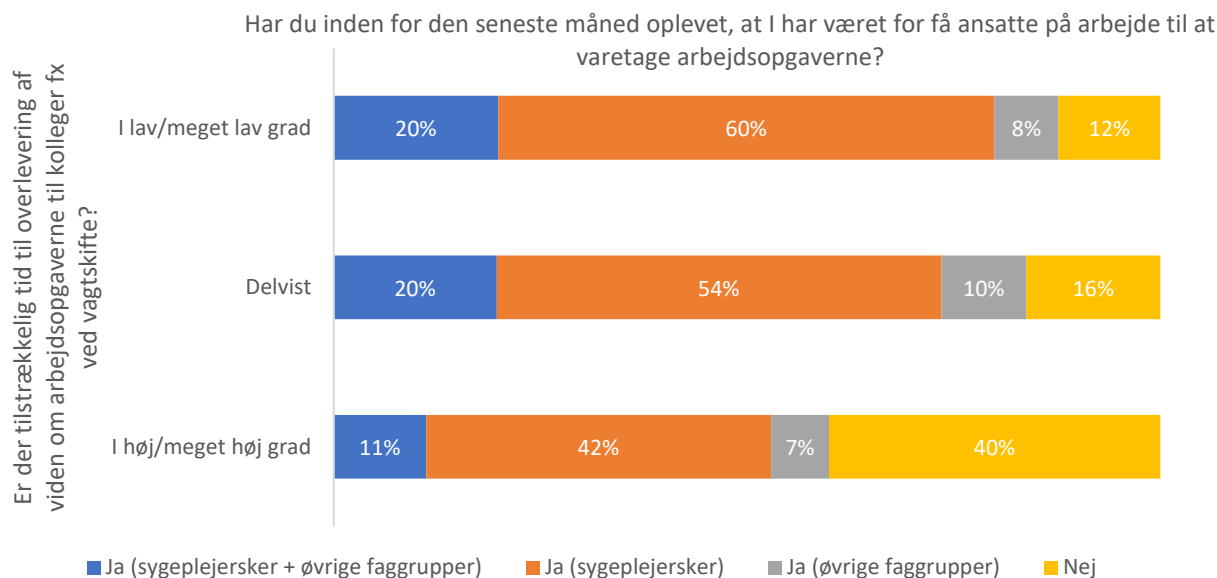

Anm: Beskæftigede sygeplejersker. N= 2420. Data er vægtet. Pga. af afrundinger summer procenterne ikke altid til 100%. Forskelle er statistisk signifikante. Kilde: SATH 2023, DSR Analyse

Af figur 5 fremgår det, at 88% af de sygeplejersker, der i lav eller meget lav grad oplever, at der er tid til overlevering af arbejdsopgaver, har oplevet at være for få ansatte på arbejde inden for den sidste måned, og

80% har været for få sygeplejersker på arbejde. Blandt dem, der i høj eller meget høj grad oplever, at der er tilstrækkelig tid til overlevering af opgaver, er andelen hhv. 60% og 53%.

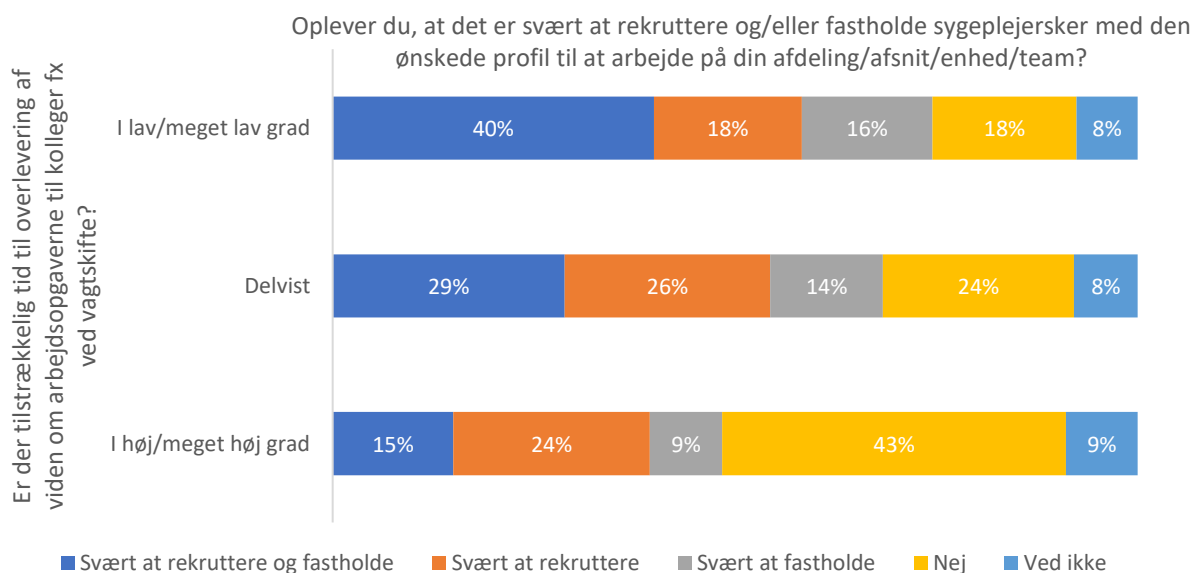
Figur 5. Overlevering og mangel

Anm: Beskæftigede sygeplejersker. N= 2352. Data er vægtet. Pga. af afrundinger summer procenterne ikke altid til 100%. Forskelle er statistisk signifikante. Kilde: SATH 2023, DSR Analyse

Derudover angiver også flere af de sygeplejersker, som kun i lav eller meget lav grad oplever, at der er tilstrækkelig tid til overlevering, at deres afdeling har svært ved at fastholde og/eller rekruttere sygeplejersker med den ønskede profil. Det fremgår af figur 6, at næsten tre fjerdedele (74%) af dem oplever, at det er svært at fastholde og/eller rekruttere, mens det gælder lige under halvdelen (48%) af dem, der oplever, at der i høj eller meget høj grad er tilstrækkelig tid til at overlevere opgaver.

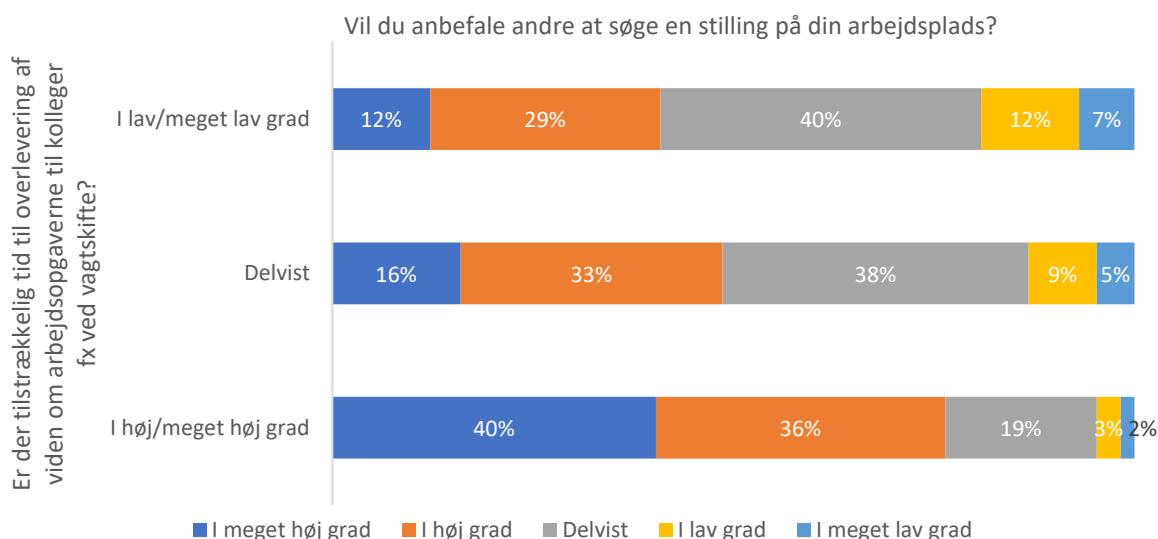
Figur 6. Overlevering og fastholdelse/rekruttering

Anm: Beskæftigede sygeplejersker. N= 2370. Data er vægtet. Pga. af afrundinger summer procenterne ikke altid til 100%. Forskelle er statistisk signifikante. Kilde: SATH 2023, DSR Analyse

Figur 7 viser, at ca. tre fjerdedele (76%) af dem, der i høj eller meget høj grad oplever, at der er tilstrækkelig tid til at overlevere arbejdsopgaver, angiver i høj eller meget høj grad at ville anbefale andre at søge en stilling på deres arbejdsplads, mens det samme gælder knap 41% af dem, der i lav eller meget lav grad oplever, at der er tilstrækkelig tid.

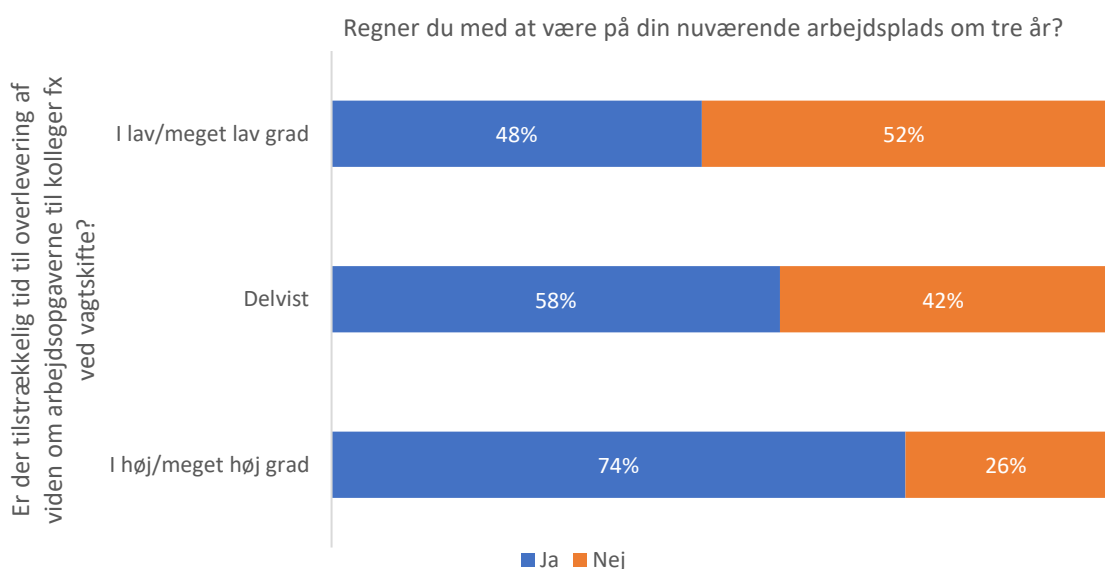
Figur 7. Overlevering og anbefaling af arbejdsplads

Anm: Beskæftigede sygeplejersker. N= 2393. Data er vægtet. Pga. af afrundinger summer procenterne ikke altid til 100%. Forskelle er statistisk signifikante. Kilde: SATH 2023, DSR Analyse

Figur 8 viser, at mens knap tre fjerdedele (74%) af dem, der oplever, at der i høj eller meget høj grad er tilstrækkelig tid til at overlevere arbejdsopgaver, regner med at være på deres nuværende arbejdsplads om tre år, så gælder det samme lige under halvdelen (48%) af dem, der i lav eller meget lav grad oplever, at der er tilstrækkelig tid til overlevering.

Figur 8. Overlevering og planer om at blive på nuværende arbejdsplads

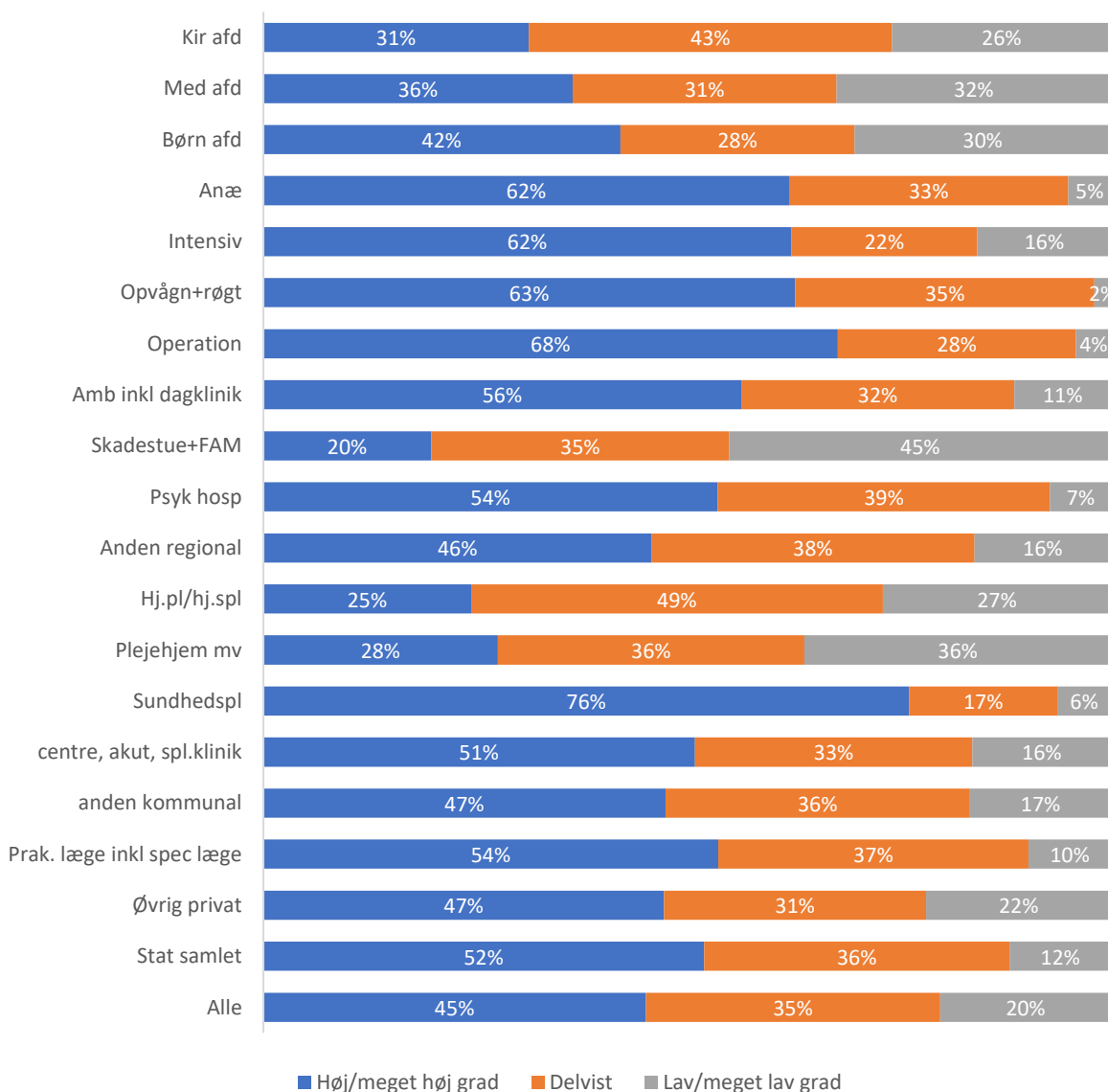

Anm: Beskæftigede sygeplejersker. N= 2370. Data er vægtet. Pga. af afrundinger summer procenterne ikke altid til 100%. Forskelle er statistisk signifikante. Kilde: SATH 2023, DSR Analyse

Fordelinger på arbejdspladstyper

Derudover er der forskelle i hvorvidt, der opleves tilstrækkelig tid til overlevering af viden om arbejdsopgaverne til kollegaer, fordelt på arbejdspladstypen. Sygeplejersker beskæftigeti sundhedsplejen, på operation, intensiv og anæstesi ligger i den høje ende, mens sygeplejersker på medicinske afdelinger, plejehjem og skadestuer/FAM'er ligger i den lavere ende. Dette fremgår af figur 9.

Figur 9. Er der tilstrækkelig tid til overlevering af viden om arbejdsopgaverne til kolleger fx ved vagtskifte fordelt på arbejdspladstype

Anm: Beskæftigede sygeplejersker. N= 2362. Data er vægtet. Pga. af afrunding summer procenterne ikke altid til 100%. Forskelle er statistisk signifikante. Kilde: SATH 2023, DSR Analyse

Metode

Resultaterne er baseret på svar fra en spørgeskemaundersøgelse om sygeplejerskers arbejdsmiljø, helbred og trivsel (SATH). Undersøgelsen er gennemført i maj-juni 2023, hvor 8.000 tilfældigt udvalgte beskæftigede medlemmer af Dansk Sygeplejeråd blev inviteret. 42% besvarede undersøgelsen. Respondenterne er lovet fortrolighed og efter dataindsamlingen er besvarelsene anonymiseret således at der ikke findes hverken navne, adresser, mails eller medlemsnummer som kan kobles til de enkelte besvarelser.

Spørgeskemaet udgøres af et udvalg af validerede spørgsmål fra "Virksomhedsskemaet" udviklet og testet af Det Nationale forskningscenter for Arbejdsmiljø (herefter NFA). Derudover er der tilføjet nogle specifikke spørgsmål om arbejdsvilkår såsom vagtbelastning og sygeplejerskerne arbejdsområde.

Respondenterne kunne i undersøgelsen gå videre til næste spørgsmål uden at besvare svarende til opsætningen i "Virksomhedsskemaet". Det betyder, antallet af besvarelser varierer fra spørgsmål til spørgsmål.

En bortfaldsanalyse viser mindre skævheder i bortfaldet. Der er udarbejdet en vægt, som tager højde for de mindre skævheder i forhold til alder, geografi, TR-status, sektor og anciennitet. Alle resultater er vægтет. Analyserne er endvidere baseret på gennemførte og ufuldstændige besvarelser.